

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:  
S z é c h e n y i - u t c z a ,  
(csizmadiaszin alatt.)

Névtelenül beküldött és bérmentellen  
levelek nem fogadtatnak el.

Nyilttéri czikkek garmond sora  
után 30 kr. fizetendő.

# SZOLNOK-DOBOKA

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre ... .. 6 frt — kr  
Fél évre ... .. 3 frt — kr  
Évnyegyedre ... .. 1 frt 50 kr  
Községeknek, egész évre előfizetve  
5 forint.

HIRDETÉSI DÍJAK:

egy 30 négyyszög cm. tért elfoglaló egyszeri  
hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden  
beiktatásnál 30 kr.

## BÁRÓ BÁNFFY DEZSÓ 10 éves főispánságának JUBILEUMÁRA.

Deés, 1885. május 11.

Szép nap viradt föl! Lelkesülten  
Hullámzik le- s fel a tömeg;  
Egy név hangzik fel ajkaikról  
S e névnek kérnek életet.  
Ki-e e név? Mily érdem fűzött  
Hálántékára koszorút?  
Mi az, mi e nép homlokáról  
Elüzte a gondot, borút. . . ?

Tekintetek szét völgyeinken  
És a mi szép, a mi nemes,  
Mit egy csomóban láttok itten  
És följegyezni érdemes:  
Hogy jobbra-ballra *gúzerővel*  
Munkál, sürgő-forog a nép,  
Miként a méhe gyűjt előre,  
Hogy megteremtse édenét;

Hogy itt, a mult idők tanuja,  
E város új szint öltözött,  
Az ót ledobva, melyet egy ezredig  
Hosszan viselt mély gyász között:  
S mind az mit az *előítélet*  
Megalkotott, hogy rom leve,  
És lelkeinket szárnyra készte  
Az új időknek szelleme:

Mind, mind e névhez van csatolva  
Hervadhatlan érdem gyanánt,  
Hálát rebeg ezért e népnek  
Kicsinyje, nagya egyaránt . . . !  
A mult büszke a Bánffy névre,  
Azzá tevé sok harci seb  
De a békében szerzett érdem  
A Bánffy néven fényesebb.!

Veress Imre.

### Tiz év.

Nincs kebel annyira elfogult, melynek jól  
ne esne az élet nyüzsgös útain pihenőt tar-  
tani s vissza tekintve az elmúltakra, az azok-  
ban keresztül harczolt küzdelmeket még egy-  
szer áttekinteni, mielőtt az emlékezet láthatára  
szélén megtenné azt a lépést, melylyel az  
események zárkövét hagyja hátra, s mely  
után az események egy bevégzett egésznek  
adják képét.

Jól esik ez, s mindnyájan érezzük, hogy  
keblünk: az indulatoknak e csodálatos tárháza  
vágyva vágyakozik egy időn túl leszámolni  
a tényekkel, pedig sokszor, talán többször  
nem fogadjuk el a helyzetet megnyugvással.

Mennyivel kellemesebb a viszsza pillantás,  
ha munkálkodásunk, törekvéseink célja elérve?  
Mennyivel örvendeztetőbb e viszsza pillantás,  
ha az eredmények jótékony hatását élvezhet-  
jük s látjuk, hogy azok embertársaink jóllé-  
tét is elősegítik?!

Nem, az ember erkölcsi életéből nem  
veszhet ki az eszményi után való vágyódás;  
nem irthatja azt ki a haladó századok anya-  
gias iránya sem; nem, mert az embernek  
nem csak erre, de mindkettőre szüksége van  
s csak e kettőnek helyes aránya elégítheti  
ki magasabb igényeit.

És mi lelkünk egész hevével jegyezhet-  
jük fel, hogy a ma betöltött tiz év forduló  
napján megyei közéletünknek páratlan bajno-  
ka, vezére, önérettel, nemes büszkeséggel te-  
kinthet vissza s mert a közpályán töltött ezen  
idő alatt nemcsak nevét tette megyénk tör-

ténelme számára halhatatlanná, hanem kitartó  
munkásságával e megye közönségének is meg-  
szerezte egész tömegét azon eszközöknek, me-  
lyeknek helyes irányban való alkalmazása, fel-  
használása kulcsát képezi a boldogulásnak, a  
jólétnek.

Kik e vidék korábbi viszonyait ismerjük,  
könnyűszerrel tehetünk összehasonlítást a tiz  
év előtti s a mostani állapotok között. Oly  
feltűnő a különbségek, hogy azokat csak  
futólagos áttekintéssel is fel nem ismerni tel-  
jes lehetetlenség.

Politikai, társadalmi, közgazdasági s köz-  
művelődési érdekeink fejlesztése, előbbrevitele  
iránt alig volt érzék az előtt, nemhogy e te-  
kintetben határozott irány lett volna kijelölve  
és követve, ma már pedig mind e téren ha-  
talmatlan hódításokkal dicsekedhetünk, elértük a  
haladásnak azon legmagasabb fokát, melyet  
e nagyfotosságu kérdésekkel arányban sem  
álló rövid idő alatt elérni lehetett; utolértük  
azon megyéket, melyek a kezdet nehézségein  
jóval előttünk átvergődtek s melyek az előtt  
reánknezve csak követendő például szolgál-  
hattak; elhagytuk, messze hátra mindeniket,  
melyek velünk egy sort állottak.

Széles körben, mondhatjuk országszerte  
ismeretesek azon vívmányok, melyeket me-  
gyénk sajátjának mond, s mi magunk sok-  
kal közvetlenebbül érezzük erőink folytonos  
és biztos gyarapodását, kifejlését, hogysem  
szükség volna a ma bezárt tiz év alkotásait  
egyenként felsorolni, azok mindenikéről külön  
megemlékezni a végett, hogy nyilvánvaló elő-  
nyeiket kézzel foghatóvá tegyük.

De egyet, a legújabbikát a bizonyítékok-  
nak talán még sem lesz szabad hallgatással  
mellőznünk; azon egyet, mely minden ékes  
szólásnál és minden a legpontosabban kifejtett  
számadatnál fényesebben állapítja meg, hogy  
az eredmények a legkedvezőbb eredmények;  
hogy ezek messze túl haladják legvérmesebb  
várakozásainkat, hogy ezeknél többet az adott  
viszonyok között csak a képzelet alkothat ma-  
gának. E bizonyíték a tegnap megült ünnep!

Avagy az az általános részvét, melylyel  
a megyének minden rendü és rangu lakósa  
születés, állás, foglalkozás és párt különbség  
nélkül hozzájárult a tegnap ünnepélyességei-  
hez, nem azt jelentené-e, hogy kiki éppen  
azon különbségek nélkül egyetért, egyenként  
abban, hogy e napnak megünneplése rég vá-  
ratott magára? Nem azt jelentené-e, hogy a  
közönség jobb része érzi és alkalomadtával  
le is rója kötelességét az iránt, kinek a jólét  
feltételeinek megteremtését köszöni? Igen, ezen  
ünnepélyességek szívből jöttek s az önkényt  
alakult közvélemény nyilvánult általok és ben-  
nök; megdönthetetlen tanubizonyságát adták  
annak, hogy Br. Bánffy Dezsőnek közéletünk  
vezetésében, irányításában elévülhetlen érde-  
mei vannak!

Isten éltesse őt, hogy a lángoló hazafi-  
ságban, kifáradhatlan munkásságban és tör-  
hetlen erélyességben még sokáig legyen ve-  
zércsillagunk!

Deés, 1885. május 12.

Ünnepet, a hazafias érdemek, tisztelet, sze-  
retet és őszinte ragaszkodás magasztos ünnepét ülte  
tegnap megyénk és városunk.

Már vasárnap a házakon lengő nemzeti zász-  
lók, a benépesedett utcák jelzik a lelkesedést,  
melylyel közönségünk várta a főispánnak szente-  
lendő ünnepnapot.

Műkedvelői előadás kezdé meg az ünnepélyek  
sorát, br. Bánffy Dezsó ő méltósága tiz éves főis-  
pánságának megünneplését, díszelőadásul, kettős  
világítással, az építendő állandó magyar nemzeti  
színház javára, a műkedvelő társulat zene- és dal-

osztályának közreműködésével, mérsékeltlen felemelt  
helyárok mellett adott: „Marsca az ezred  
leánya.” Színtre alkalmazta a néhai Szerdahelyi  
József, ki első úttörő volt azon magyar alakoknak  
és nemzeti daloknak színpadra hozatalában, melyek  
megteremték azon hazafias szellemet, mely a mai elő-  
adás alkalmával is uralta a nagyszámú és díszes kö-  
zönséget. És e hazafias érzelmek ragadta harsány él-  
jenre a közönséget, midőn a megye főispánja be-  
lépett. Maga az előadás is e hazafias, mondjuk ihle-  
tettség befolyása alatt a legszebb sikerrel folyt le.  
Sajnáljuk, hogy most nincs terünk az egyes szerep-  
lőket, sikerült játékukat a nyert tapsok és kihívá-  
sokkal kapcsolatosan bemutatni, kiknek szép játé-  
kukat az összes személyzet lelkes közreműködése  
fokozta, nem kevésbé emelvén az est dicsőségének  
eredményét a zenekar szabatos játékával. Az elő-  
adás végeztével a felgördült függöny föltárta előnkbe  
koszorozott keretben azonképletet, melyben a föl-  
lángolt görög tüz fényénél szebben fognak ragyogni  
a tiz éves főispáni tény-kedésnek ragyogó betűk-  
kel fölirt létesítményei, melyek még akkor is, midőn  
mi, kik tanui valánk hazafias fáradozmainak, kik  
azokért ez alkalommal elismerésünknek ünnepet  
szenteltünk: igen, még akkor is, midőn már mi  
nem leszünk — hirdetni fogják: éljen b. Bánffy  
Dezsó, melynek harsány kivánságának megújulá-  
sával távozott el ünnepies érzelmek közt a nagy  
közönség.

Hétfőn (11-én) kora reggel taraczkölvősek  
üdvözöltek a derült égen felkelő napot. 10 óra-  
kor a megyeház nagyterme zsúfolásig megtelt a  
közel és távolabbi vidékekről is egybegyűlt me-  
gyebizottsági tagokkal és érdeklődő közönséggel,  
a mikor alispán Szarvadi Pál kir. tanácsos fel-  
kérte Gróf Vas Jenő, Gajzágó Ferencz és Tatrosi  
Ferencz urakat, hogy Báró Bánffy Dezsó főispán  
ő méltóságát hívják meg az ez napra összehívott  
közgyűlés megnyitására, ki néhány percz múlva  
meg is jelent díszes magyar öltözetben s szünni  
nem akaró eljenzés közepett elnöki székét elfog-  
lalva a gyűlést a következő beszéddel nyitotta meg:

„Tiszelt közgyűlés!

„Engedjek meg uraim, hogy utolsó időben mel-  
lőzött régi szokásaimhoz visszatérve, ez alkalom-  
mal, mielőtt tanácskozásainkat megkezdenők, ne-  
hány szót intézve önökhöz, a múltra tekintsek  
vissza! A mai nappal záródik tizedik éve annak,  
hogy e teremben a főispáni széket elfoglaltam.  
Hosszú idő ez! Akkor, mint tette vágyó, lelkesül-  
ni tudó fiatal ember állottam önök előtt, telve a  
remény ábrándjaival! Ma uraim, tiz év után, a re-  
ményekben gyakran csalódott, az élet küzdelmei-  
ben edzett, talán elfásult, a sors kíméletlen csapá-  
saitól sem kímélt férfiú szól önökhöz. Kimerülve  
talán ha nem is, ha talán nem is fáradt és csüg-  
gedten, de aggálylyal még is, ragadom meg az al-  
kalmat egy tiz éves időszak zárnapjain feltenni a  
kérdést: nem folyt-e le ez idő és ez idő munkás-  
sága haszon és eredménytelenül? Vajjon annyi tö-  
rekvés, annyi jóakarát, mennyit a rendelkezésemre  
álló erő és tehetség felhasználnom engedett, nem  
vesztett-e kárba? Vajjon megállja-e a mérleg súly-  
egyenét a közélet szereplésének sikere a mellőzött  
és fájdalom ma már vesztett boldog családi élet  
nyugalmas otthonával, avagy a magas érdekeni  
és célokra való dolgozás elérhetett eredményével  
szemben?! Ne vegyék nekem rossz néven, ne ve-  
gyék elbizakodottságnak, — túl szerény lenni nem  
akarok — ha a feltett kérdésre feleletem: Igen!  
Nem a teljes siker tudatában, nem az önelégült-  
ség elbizakodottságával mondom ezt! A közélet  
küzdelmei között, a rohanva haladó idő igényei  
mellett a teljes siker kétségtelenül távol mara-  
dott, de haladtunk! a művelődés, a nemzeti fej-  
lődés útján a kor igényeit kielégíteni töreked-  
tünk! Én el merem mondani, hogy hivatali és tár-  
sadalmi állásom által parancsolt kötelességemnél  
fogva, midőn önöket buzdítottam, midőn hívtam  
vagy vezettem ott voltak mindig, hol lenni kellett,  
hova a hazafi- a nemzeti kötelesség és önértet hívta,  
parancsolta! És midőn visszatekintek és midőn kö-  
rültekintek és az eltelt tiz év és a jelen idő kö-  
zötti összehasonlítást megteszem, érzek magamban  
bátorságot a feltett kérdésre ismét felelni: Igen!

Azon munkánál uraim, melyet a letelt tiz év  
alatt a magunk körében végeztünk kellett, ha el-  
veszni nem akartunk, nekem rendelte a sors az elő-  
munkási kötelességet, és miként a rét kaszásai által  
az elől állított kaszás mintegy kényszerítették a ma-  
ga rendjét kivágni, hogy az utána jövő sor által el ne  
sodortassék, úgy irányítottam én is önök buzgalma,  
önök törekvése, önök támogatása által azon mun-  
kában, melynek buzdítója a megélhetés, célja a



haladás, lekesítője a hazafiság volt!! Kivül áll jog- és illeték körömön a részletes elbírálás; nem volna indokolt felsorolás rendén állapítani meg mi volt, mi van! De igen is, enyém a kötelesség köszönettel emlékezni meg arról, hogy a letelt tíz év munkássága, harczai, jó és rossz napjaiban egyaránt magam mellett láttam a megye értelmes közönségének jobb részét; láttam és tapasztaltam a nagy többség önzetlen hazafiságát! — A családi fájdalom gyászában, a társadalmi és politikai győzelem ünnepélyében, a méltatlan támadások igaztalan harczaiban egyaránt szerencsés lehettem látni, hogy együtt éreznek velem! Együtt harczoltunk, küzdöttünk a közeért, együtt van jogunk örülni a netalán elért sikernek! De még is uraim az én törekvéseim, az önök buzgó támogatása mind hajótörést szenved, ha egy vezéreszillag, ha egy fénylő nap nem vezérel nem világít elénk. Vissza fognak önök emlékezni, hogy tíz év előtt az ország hajója mily vezértelen tévelygett a bizonytalanság tengerén; emlékezni fognak, hogy a hatvanas évek végén megindult párttusák, a hetvenes évek elején felmerült pénzügyi zavarok mily vészes helyzetbe sodorták az országot, hogy a parlamentáris élet küzdelmei már-már veszélyes harczá kezdettek fejlődni és nem találtatott erős hazafi kéz, mely biztos iránynyal, állandó révbe vezérelni vállalkozzék! És midőn már legreménytelenebb volt a helyzet, akkor szólalt fel Tisza Kálmán mai miniszterelnök (Hosszantartó éljen!) és e felszólalás következtében — melynek fő alapvonása az önmegtagadó, önzetlen hazafiság volt — alakultak által a beteges pártviszonyok. Ezen átalakulás adta Tisza Kálmán kezébe Magyarország kormányát és ez hozott enge- met a főispáni székbe. (Éljen!)

Nem akarok kiterjeszkedni az ország haladásának mérlegelésébe, ismétlés volna az, csak is bizonyítása a kétségbe vonhatatlannak. A letelt tíz év alatt általa mutatott példa az önzetlen hazafiság, a munkásság, kitartás terén kellett hogy hasson; kellett, hogy a tíz év alatti állandó öntudatos, irányzatos kormányzat megteremje gyümölcseit; kellett, hogy — daczára egyedül az irigy gyengeség által indított támadások, gánások és jogosulatlan bírálatoknak — bebizonyuljon, miszerint a nagy Séchenyi jóslata bevált és: Magyarország lett!! Követelni, bíráltni lehet; de a tények igazsága előtt meghajol a rossz akarat is és legfeljebb átkozódik a gyáva! Mert Magyarország van! A nemzeti fejlődés, állami erősödés, öntudatos létjogosultság kétségbe vonói, ám nézzenek ma körül Budapestén! Ott van ma az ország képviselve és ott bizonyítva, hogy Magyarország mivelt, egyaránt termelő, mint ipar terén haladó állam és magyar! Tíz évi erős, öntudatos, állandó kormányzat eredménye ez és eszközlője Tisza Kálmán Magyarország miniszterelnöke. (Hosszantartó éljen!) Ezen vezér csillag, ezen világító nap fénye kellett, hogy elhasson hozzánk is, kényszerítőleg kellett Szolnok-Dobokamegye értelmiségének haladni az általános haladás útján; neki köszönhetjük, a tölle reánk sugárzott vezérfény kihatásának, ha elmondhatjuk, hogy a letelt tíz év alatt haladtunk, hogy törekvő munkásságunk eredményes volt! Ezen vezérférfi gyakran tapasztalt jó akaratát folytán sikerült nem egyszer nekem, mint közvetítőnek előnyöket biztosítanom Szolnok-Dobokamegye részére, de uraim! az önök nagy részénél tapasztalt hazafias, bölcs és tapintatos higadtság folytán sikerült nekem is támogatni ott, hol kellett gyenge erőmmel, mint egyszerű közkatona, ezen nem egyszer igaztalan megtámadott nagy hazafit politikája érvényre juttatásában.

Méltó, hogy a letelt tíz évre vissza tekintve, annak fontos horderejét érdem szerint mérlegeljük, de illő, hogy én is tíz évi főispánkodásomra vissza tekintve hálás köszönettel emlékezzem meg az önöktől tapasztalt jóakaratu támogatásra, illő, hogy kijelentsem, miszerint ha van érdemem az az, hogy legtöbbször az önök által szűkséggel felismerni tudtam; illő, hogy beismerjem, miszerint a siker pedig mindenképpen felett az önök jóakaratu hazafias támogatása által biztosított!

Ki előtt van tudva mit hoz a jövő?

De egy kétségtelen előtttem és ez az, hogy mindig büszke leszek arra, hogy e megyének lehettem 10 évig főispánja!

Szolnok-Dobokamegye közönségének mai napra egybe hívott rendes közgyűlésűt ezennel megnyitottnak jelentem ki.

A gyűlés lefolyásáról a közelebbi rendes számunkban emlékeztünk meg, ez alkalommal csak az ünnepélyesség felsorolására szorítkozunk.

A tárgysorozat kimerítése után főispán Ő méltósága a rendes gyűlést bezárva, a teremből eltávozott s ekkor az alispán elnöklete alatt az rendkívüli közgyűléssé alakult, Gróf Bethlen Ödön indítványozza, hogy a főispán Ő Méltóságának 10 évi főispánsága alatt szerzett hazafias nagy érdemei elismerése jegyzőkönyvileg örökíttessék meg s a megye közönségének a gróf ur által szövegezett — s jegyzőkönyvbe iktatandó — üdvözlő és elismerő nyilatkozata meghallgatására főispán Ő Méltósága köldöttseggileg kéreessék fel. Ezen indítvány közlekedéssel fogadtatván, a teremben újból megjelent főispánt Gróf Bethlen Ödön, a megye közönsége nevében, a következő beszéddel üdvözlöte:

„Méltóságos Bárá főispán úr!

Megyénk emlékeztetés napját, Méltóságod kormányzatának tizedik évfordulóját ünnepeljük.

Jubileumok megtartásához a mai kor nagyon hozzászokott, és talán éppen gyakoriságuk az mely nekik oly mindennapi szint kölcsönöz. Megünne- peltetésben részesül a mai napság rendesen mind- azon kiválóbb állású egyén, kinek a gondviselés és a viszonyok által megadatott egy meghatározott számú naptári évet állásán betölteni. Igaz hogy már ezen tényhez is bizonyos érdem fűződik, mivel hogy a mai viszonyok között nagy önmeg- tagadás és egyéni áldozattal jár hosszabb időt köz- ügyek vezetésének szentelni. De láthatjuk azt, hogy a katonaságnál ünnepeltetésben részesülnek oly egyének, kiknek egyedüli érdemük abban áll, hogy a becsületet béke-szolgálatban megőszültek, a kiknek a sors nem adta meg hadjáratban részt vehetni.

Mi tehát az, a mi némely jubileumnak rend- kívüli fontosságot kölcsönöz? Mi az a mi a mai napon bennünk Méltóságod személye iránt oly ál- talános oly ellentétlathatatlanság tiszteletet és lelke- sést szül? Bizonyosan első sorban nem az, hogy Méltóságod tíz évi kormányzata alatt a megye ren- des ügyeit a lakosság általános megelégedésére ve- zette és hogy egy burocraticus kifejezéssel éljek, a folyó ügyek rendes elintézését nyertek. Méltósá- godat az ily mindennapi siker nem elégíthette volna ki. Dicsvágya messzöbbré terjedt és mint e megye vezére a lefolyt tíz éven keresztül a békés munka és előrehaladás terén folytonos és bámulatos erély és kitartással csatákat vívott. És a siker követte Méltóságod lépteit. Ezért övedzi Méltóságodat a mai napon oly nagy mértékben kormányzattal becsülése és tisztelete és ezért tekinthet Méltó- ságod méltó büszkeséggel és megelégedéssel vissza lefolyt munkásságára. Messzire vezetne mindazon ér- demeit felsorolni, melyeket főispáni minőségében szerzett. Ismeretese az az nemcsak előttünk, az egész ország ösmeri azokat. A szövetkezeti élet és a hitel állapotok ébresztésének és fejlesztésének, takarékpénztárak, hitelegyletek és más hasonló in- tézmények kezdeményezése és létesítése által Méltóságod hatalmas lendületet adott; a hazafiságnak egy újabb támpontot nyújtott a megye székhelyén létesült állandó nemzeti színház intézményében. Oly időben, midőn a királyhágon inneni megyék- ben a helyi érdekű vasúttokról még álmodni sem mertek, már ott állott készen azon vasút, mely e- gészen a Méltóságod kezdeményének köszönheti létét. De miért folytassam érdemeinek leírását, hisz azok mind megannyi intézményben önmagukat dic- séríki. Ugy vagyok vele mint azon idegen útas, ki megyénk határát szekeren átlépve — a határ követ nem látva mégis a szekér kisebb mérvű döcögéséről megösmerte, hogy megyénk talaján mozog. Elég legyen tehát ennyi Méltóságod érde- meinek általános felsorolásából. Ha pedig némely esetekben nem érte Méltóságod oly mértékben a sikert mint azt óhajtotthatta, az nem volt egyéb- nek betudható, mint a viszonyoknak oly képpen alakulásának mely azt lehetetleníti.

Mindezeknél fogva a megye közönsége csak saját magát tisztelte meg, midőn ma rendkívüli közgyűlésre összeülve, általános lelkesültség között azon határozatot hozta, hogy Méltóságod érdemei és az ezéti elismerés jegyzőkönyvi határozatban megörökíttessenek és egyuttal azon kívánságát fe- jezte ki, hogy testületileg tisztelegve, Méltósá- godat a hozott határozatról ünnepélyesen értesítsük. Midőn ezen megbízatásnak örömmel eleget teszünk egyuttal azon biztos reményünknek adunk kifeje- zést, hogy a viszonyok Méltóságod áldásdus műkö- dését e megye érdekében még ezentul sokáig le- hetővé fogják tenni. Ez az, a mi mindnyájunk leg- forróbb óhaját képezi.

A felhangzott többszörös eljenzés után a fő- ispán megköszönve a megye közönségének ily mér- tékben nyilvánult megemlékezését, kifejezi, hogy ha a közügyek terén és társadalmi úton tett kez- deményezései sikert arattak, — miként megnyitó- beszédében is hangsúlyozta — az elért eredmény feletti érdemben a megye közönségével osztozik, mert csak ennek hazafias, lelkes támogatása mel- lett érhetette el kitűzött céljait.

Kéri továbbra is a megye közönségének ta- nusított jóindulatu támogatását, hogy így együtte- sen, egyet értve megyénk és hazánk felvirágzását előmunkálhassák. Ezután a bizottsági tagok a te- remből eltávozva következett

a megyei tisztikar üdvözlöte.

A számos tisztelgő testületek között kiváló helyet foglalt el a megyei tisztikar. Az alispán vezetése alatt jelen volt annak csaknem minden tagja s így mintegy ötvenen.

Az alispán hatásos és eljenzésekkel több ízben megszakított üdvözlő beszédét bevégezvén, a tiszti- kar haláljának és ragaszkodásának kifejezésül egy igen díszesen kiállított üdvözlő iratot nyújtott át, melyet ő méltósága meghatottan fogadott el.

A felirat külső táblája mogorószin finom bőrkötés, közepén zománczott kék paizson a Bánffy- czímerrel, szögletein meglepő izléssel alkalmazott szintén zománczott kék nefelejt virágokkal dí- szítve. A családi czímer alatt egy ércz-szalagon e jelszó: „A köznek szolgálni“ és 1875. május 12. vannak feketén zománczott betűkkel bevésve.

Az első lapon felül a megye színezett czímere foglal helyet s alatta az egész lap közepét foglalja el a címezés. A színezett és aranyozott díszítések között a 10 év főbb alkotásai, mint kegyeletház, színház, sétatér, lövöld, gazdasági egyesület, tüzlő egyesület, szamosvölgyi vasút.

Az üdvírat teljes szövege a következőké- hangzik:

„Méltóságos bárá főispán úr!

Szolnok-Dobokamegye tisztikara hozza Méltó- ságodnak őszinte üdvözlét!

Tíz esztendeje annak, hogy Méltóságod a fe- lelős kormány bizalma folytán e megye főispáni székét bírja, s e tíz esztendő alatt fáradhatlan tevékenységével, lankadhatlan erélyével és törhet- len hazafiaságával nemcsak szorosabbra fűzte a bizalom kapcsait, de irányunkban mindig tanusított nemes szívélyességével, jó indulatú barátsága és pártfogolásával a mi lelünkben is felélesztette a tisztelet, a szeretet és igaz ragaszkodás érzelmeit.

Ma midőn e tíz esztendő évfordulóját meg- értük, nem tehetjük, hogy Méltóságod iránt táplált érzelmeinknek kifejezést ne adjunk, annál kevésbé, mert erre a Méltóságodhoz való viszonyunk s tár- sadalmi állásunknál fogva hivatottaknak, sőt erköl- csileg kötelezetteknek érezzük magunkat; mert mi, kik szerencsések vagyunk Méltóságod bölcs kor- mányzása alatt teljesíteni szerény hivatásunkat, el- fogulatlan tanubizonyosságot tehetünk arról, hogy e megye közönségének eskü alatt tett fogadalmát hűségesen beváltotta: a köznek szolgált. A nagy közönség lépten-nyomon és naponta szemléli azon alkotásokat, melyeket méltóságod munkássága és áldozatkészsége teremtett s annak jobb része nem is késedelmeskedett az elismerés hálaadóját leróni; azonban mi vagyunk azok, kik az akadályokat is legjobban ismerjük, az akadályokat, melyeknek le- küzdése teszi örökre maradandóan értékessé az eredményeket, mi, kik Méltóságod közvetlen köze- lében vagyunk, mi tudjuk legjobban, hogy a hazafi- ságnak minő lángja táplálja az oly nagyfoku lel- keselést, mely e megyének s hazánkuk annyi szolgálatot tett.

Nem lehet czélunk felsorolni mindazt, mit Méltóságod a közjó érdekében végzett, hisz ott van- nak azok a nyilvánosság előtt s örök fényvel, felre- ismerhetlenül hirdetik Méltóságod elévülhetlen ér- demeit, mert tényekben meg van örökítve hazafias és emberbaráti szellemének magasztos jellege: mi csak felhasználjuk az örömmel ragadjuk meg az alkalmat, a küzelemteljes munkában eltöltött tíz év forduló napján ezen üdvíratunkkal Méltóságod- nak egy maradandó emléket adni, hogy az fennen hirdesse a késő utódoknak is, hogy e tisztikar a tisztelet, a hála és szeretet oly hevélvel ragaszkod- dik Méltóságod személyéhez, mely csak életünk multával fog kihűlni.

Isten éltesse Méltóságodat hazánk dicsőségére, megyénk jólétére és családjának boldogítására az emberi élet legvégső határaig, s kérjük részletes- sen bennünket jövőben is nagyra becsült jó indu- latában.“ (Következnek az aláírások.)

Ő Méltósága kijelenti, hogy 10 éves kormány- zata alatt a tisztikart megismerte és azt úgy a maga, mint a megye közönségének bizalmára tel- jesen méltónak találta. Jövőre sem szünend meg a hibát teljes szigorral büntetni, a jót, az érde- mest bárminemű méltatlan megtámadások ellen vé- delmezni, a mint azt a multban is tette. Köszöni a tisztikar megemlékezését és kéri, hogy eddig úgy a vele szemben, mint a közügyek terén tanu- sitott magatartását jövőre is kövesse. (Éljen!)

Tisztelegtek továbbá a deési kir. törvényszék és járásbírószékek, törvényszéki elnök: Balázs Máté vezetése, a 32-ik honvédszászlóalj és mentelep tisz- tikara Bíró Ignác alezredes vezetése, a szamos- ujjvári gör. kath. püspökség küldöttsege Koróján Demeter kanonok vezetése, a deési szent-ferencz- rendi zárda, ev. ref. és görög kath. lelkeszek Koz- ma Döme zárdafőnök vezetése, a széki ev. ref. egy- házmege Somkerek Miklós, a deési ev. ref. egy- ház tanács dr. Szócs Sámuel vezetése, a deési iz- raelita hitközség Hartman Ferencz, Deés és Sza- mosujvár város közönsége polgármesterük vezeté- se alatt; Deés város közönsége hálás taszteletét, szeretetét és ragaszkodását Fenyő Lajos polgár- master csinos beszédében fejezte ki, melyet Lészai László a lelkesültség legmagasabb fokára emelke- detten egészített ki.

Főispán Ő méltósága megköszönve a város közönsége nevében kifejezett meleg érzelmeiket, hangsúlyozta, hogy Deés város még főispánsága előtt is kiváló szeretete tárgya volt. Hogy a mint a multban minden lehető megtett a város emel- kedése és felvirágzására, úgy jövőben is arra fog törekedni, miszerint Deés egy erős központ legyen, oly központ, honnan a közművelődés, a haladás a tiszta hazafias érzelmek, — mi a város polgársá- gának kiváló tulajdonsága — a megye minden ré- sébe világító fényként kisugározzék.

Szamosujvár város küldöttsegeinek kifejezte, hogy ezelőtt 10 évvel nem a közelmultban és je- lenben tapasztalt őszinte barátságos jóindulattal fogadta ugyan Szamosujvár város közönsége őt, de lelke mélyéből örövend annak, hogy önzetlen ha- zafias irányú és Szamosujvár város haladását és jóllétét czélzó igyekezetét felismerve, őt törekvé- seiben a város közönsége teljes odaadással és ál- dozatköszönéssel támogatta. Köszöni ezt és kéri jövőre is jóindulatukat.

A tisztelgések sorát Bethlen község küldött- sege folytatta, Gyárfás Albert ref. pap. vezetése alatt, ki remek beszéd kíséretében adta át a köz- ség következő üdvözlő iratát;



*„Méltóságos Báró főispán úr!*

A századok és ezredek egymást felváltó forgásban, az idők végtelen, beláthatatlan tengerében kicsiny szigetet alkot egy évtized.

De tizedek jól felfogott érdeke, hasznos munkásságos, áldásos tevékenysége gyakran szolgált már világító torony gyanánt a századok eredménydús haladásának.

Tíz évnél működése maradandó nyomokat hagy maga után, főleg midőn a cselekvés különböző irányu mezeit mind meg annyi hasznost, jól feltüntető útjelzők gazdagítja.

Méltóságod tíz éves főispáni kormányzásának működése oly eredményeket tüntet fel, hogy e tudatnak és közvetlen tapasztalatnak édes érzelmétől áthatva: Bethlen község képviselői testülete is kedves kötelességet teljesít, midőn a számos üdvözlők és az igaz érdemet méltató tisztelgők sorába lép, kérve, hogy fogadja Méltóságod e szép napon, községünknek is őszinte tiszteletét, mélyen ragaszkodását.

Méltóságod azon kívánsztottak egyike, kik akarnak és tudnak használni a köznek.

Azon törekvés, mely e megyének a közigazgatást, anyagi gyarapulást, forgalom könnyítést czélozza: fény és értékben valódi drága köveit tesz körmányzása, bölcs vezetése gazdag kincseinek.

Méltóságodban ma a polgárok üdvözlők a jó hazafit; a közszolgálat harcászai magasztalják a derék vezért; a munkások tisztelik az igazságos munkavezetőt; s mindenki meghajlik a fáradhatatlan szorgalmu, tevékenységben kitartó férfi előtt.

E tudattal áthatva tesszük le Méltóságod elébe mi is elismerésünk szerény koszoruját, s ennek egyes virágait azon szívből fakadó kívánsággal kötözzük össze: hogy az egek ura Méltóságod hasznos életét nyujtsa hosszúra; tartsa meg akarat erejét, páratlan tevékenységét, hogy hazafias működése még számos évek forgásán át lövellessen fényt hazánkra, nemzetünkre, a társadalom jólétére és e megyére.

Ezután következett Halász Ferencz királyi tanfelügyelő az összes helybeli tanárok, s a vidékről bejött tanítókkal. A kir. építészeti hivatal személyzete Incze Kálmán kir. főmérnökkel, kir. adófelügyelővel, kir. adóhivatal és illetékiszabási hivatal. A bethleni járás körjegyzői egyes nevében Molnos Elek körjegyző a következő beszédet mondotta:

*„Méltóságos Báró főispán úr, megyénk kormányzója!*

*Együletünk disznóke!  
Kegyes úrunk!*

Tíz év kormányzata Méltóságodnak dicsőítéssel tölti be e megye minden elfogulatlan fiának keblét, midőn látja s észleli, hogy Méltóságod alkotásai, teremtményeivel a cultura, közlekedés, közigazgatás, közjótékonyosság és közoktatás körül mennyi elévülhetlen érdemeket szerzett, s azok ébren tartása s kórszerű alakítása által mennyire letette egy a társadalom tartós megnyitására s a magas állam eszmének megvalósítására ama szilárd alapot, melyre épüld folyton kedves hazánk Pantheonja.

Együletünk a melynek Méltóságod disznóke nem hagyhatja megatás nélkül ama emléket, mely Méltóságod 10 évi önzetlen ténykedéséhez fardalmihoz szorosan fűződik, ezért a szolgaság minden megalázkodásától menten, ama nagy tisztelet, mely együletünk minden egyes tagjában él, vezeti együletünket az ünnep alkalmából Méltóságod elébe, hogy ezen feliratunkban kifejezést adván tántoríthatlan ragaszkodásunknak, imaszerűleg ohajtjuk, miként Méltóságodat szeretett családjával egyetemben hazánk és megyénk javára kívánt korig éltesse s jó szelleme vezérelje mindég úgy, hogy a most osztatlanul kifejezett szeretet, ragaszkodás fokozódjék a kiérdemelt magasságig.

Kegyeskedjék hódolatunkat mély és igaz tiszteletünk ismételt kijelentését elfogadni.

A megyei gazdasági egyeslet Gróf Kornis Victor vezetése és szószólása mellett egy a főispán által meghatározandó közgazdasági czélra szánt 300 frtos alapítványlevelet egy igen csinos ezüst tálcán — melynek fenekére a következő felirat van bemetszve — „Báró Bánffy Dezső Ó Méltóságának szolnok-dobokamegyei főispánsága tíz éves ünnepének alkalmával a megyei gazdasági egyeslet az érdekébe tett hazafias ténykedése halála kifejezésül a közgazdaságt emelésére a Báró Bánffy Dezső czímen tett alapítványi okmányának ünnepélyes átadása emlékeül. Deés, 1885. május hó 11-én.“ — a nap emlékére az alábbi beszéd kíséretében adta át:

*„Méltóságos Báró ur!*

A közelet terén 10 évi főispánsága alatt azon nagymérvű kezdeményezések és kivívott eredmények, melyek megyénk határán is túl elvitatlan szellemi és anyagi előnyökben nyilatkoznak: több oldalú nagy elfoglaltságai közepette megyénk gazdasági egylete sem vala elfeledve; sőt fokozódott életét nagy részben Méltóságodnak, szó és tettel áldozatainak köszönheti! Ennek tudatában, most, midőn tíz évi főispánságának ünnepet szentel a megye, a hazafias érdem hódoló elismerése és a hála tüntető kifejezésével: legyen szabad a legszebb, a közjó szellemi- és anyagi terén szerzett babérokhoz együletünknek is e koszorúba egy szerény kálást tűzni. És azt hisszük, hogy a rendelkezésünk

alatti eszközök tekintetbe vételével — ezt Méltóságod közszellemü elveihez hiven legméltóbban tesszük akkor, midőn közgazdasátnak bármely ágának fejlesztésére 300 forint tökélet tesszük le, mint „Báró Bánffy Dezső alapítványt“, Méltóságod határozván meg annak rendeltetési czélját. S midőn ezen alapítványról okmányunkat ez ünnepélyes alkalommal nyujtjuk át, legyen szabad azon forró óhajunkat is kifejezni, miszerint Méltóságod a haza, megyénk és együletünk javára soká — hosszasan éljen!

Utánna a működvelő társulat számos nő és férfi tagjai jöttek, kiknek nevében Voith Gergely aligazgató igen szép és lelkes szavakkal üdvözölte a társulat elnökét.

A Szamosvölgyi vasút tisztikarát Péterfi Zsigmond igazgató vezette. Tiszteletnyilvánítása ez:

*„Méltóságos Főispán úr!  
Mélyen tisztelt elnökünk!*

Szolnok-Dobokamegye ünnepli ma Méltóságod tíz éves főispánságának ünnepét; ezen ünnepben a szamosvölgyi vasút tisztikara is részt veszen s megjelent Méltóságod magas színe előtt, hogy hódolatát s hű ragaszkodását Méltóságod személye iránt általam kifejezésre juttassa.

Nem szándékom ez alkalommal Méltóságod haza szerte elismert azon kimagasló érdemeit felsorolni, melyek által Méltóságod magát a tisztelet és bámulat legméltóbb tagjává tette, hisz lánglelke szülte művei hirdetik legméltóbban azokat mindenfelé; azok egyik legfényesebikét azonban érintenem kell, mert az közlelő érdekkel bennünket is.

Értem a szamosvölgyi vasutat!

Voltak sokan, kik e vasút létesítésén fáradoztak, de eredménytelenül, s ámbár a nagy közönség ennek létesíthetését csaknem lehetetlennek tartá: előlépett Méltóságod s hazafias s anyagi áldozatkészségével megmutatá azon vezérfényt, melyből kiolvashaták, mikép hazánk fölvirágoztatására alkotni meg ily nagy és hasznos művet csak hivott hazafiak áldozatkészsége igénybe vételével lehet.

S Méltóságod biztos sikerrel hatott, tette korszerű vala, s ép ezért áldást hangoztatnak Méltóságodra mindenfelé, melyben részt veszünk mi is, a szamosvölgyi vasút tisztviselői, kik mindenkor Méltóságod hű követői valánk.

Méltóságod világító fátylaként jelent meg e megyében, korszerű fáradozásai sikerültek. A mindenható nem fogja engedni lankadását oly férfúnak, mint méltóságod, ki a közjó érdekében a legszebb feladatot: hazánk boldogítását tűzé ki czélul maga elé.

Hogy ezt érvényesíthesse, áhitattal fohászunk az ég urhoz, hogy méltóságodat sokáig éltesse, adjon erőt a jövőben, hogy múltjának méltóan megfelelhessen.

Ezek után esedezünk, hogy bennünket a szamosvölgyi vasút tisztikarát is Méltóságod ezentúl is magas megtisztelő bizodalmban és nagybecsű támogatásában — kik magunkat erre mindenkor érdemessé tenni fő törekvésünknek tartjuk — részesíteni méltóztassék.

Sokáig éljen!!

A megjelent deési kereskedők társulatának tiszteletét Krémer Sámuel tolmácsolta. A bethleni takarékpénztár nevében Bíró Gyula, mint annak első alapító tagját eként tisztelte:

*Méltóságos Báró főispán úr!  
Mélyen tisztelt elnökünk!*

Az általános öröm közepette, melylyel Szolnok-Dobokamegye a mai napon Méltóságod főispánságának tíz éves jubileumát ünnepli, engedje meg Méltóságod, hogy ezen intézet nevében, melynek megalapítása körül szintén Méltóságodat illeti a legnagyobb érdem: mi is megvíhessük rendületlen tiszteletünket és ragaszkodásunkat Méltóságodnak.

Jól tudjuk, hogy nemzetünk azon korát éli, midőn a haladás terén sokat kell potolnia, ha csak létjogáról lemondani nem akar; de ezen nagy feladást, mely annyi jóakaratot, odaadást és önfeláldozást igényel, elvégre is csak úgy lesz sikeresen megoldható, ha minden időben találkozni fognak hazafiak, kikben költünk szerint: „ész, erő és szent akarat“ egyesül.

Méltóságod mint ily kiváló hazafi, tíz éves főispáni pályája alatt, a közérdekében annyit tett és alkotott, hogy e tíz év kitörölhetetlen betűkkel leend a megye történetébe beírva; e tíz év lesz nyomjelzője mindenha az útnak, melyen megyénk a haladás világába: az új korba lépett; és e tíz év ragyogó sikerei lesznek a vezérő fény, mely midőn irányít, egyszersmind lelkesíteni fogja közünk a lelkeseket, bátorítani a bátoratlanokat, hogy higgyenek a jós ígékben: „Magyarország nem volt, hanem lesz!“

Oly érdem ez Méltóságos Báró főispán úr! mely nemcsak e megyében, de széles e hazában minden igaz hazafit halára kötelez Méltóságod iránt

E tudatban és meggyőződésben lévén, midőn igaz tisztelettel tesszük le halánkat Méltóságod mai örömnepének annyiak szeretetétől körülvevő oltárára: lelkünk melyéből kérjük a Mindenhatót: adjon hosszú életet Méltóságodnak; tartsa meg soká, soká ifjú erejét: azt az erőt, melyről tudva van, hogy tesz és fárad a nélkül, hogy fáradalmat ismerne; adjon megújuló örömeiket és folyton tartó boldogságot szeretett családjában is, hogy így, ha majd — az emberi élet véghatárán — midőn Méltóságod a megfutott fényes pályára megegyeszer

visszanézve, a vezérőségét leteszi kezéből: teljes meglepéssel fogadhasa helyébe a siker hervadhatatlan koszoruját.

Eljött a deési csizmadia, fazakas, szabó, szíjgyártó, szőcs, mészáros, timár, asztalos, lakatos, kerekés és kovács ipartársulatok küldöttsége is, kiknek érzelmeit, tiszteletök, szeretet és ragaszkodásokat Szabó Lajos szíjgyártó, egyszerű, de a szív melegéből fakadó szavakban tolmácsolta. Eljöttek ugymond a munkás emberek, hogy tiszteletök mellett elismerésüket, hálaikat fejezzék ki a hazafiságban felül nem multható azon férfi iránt, ki az iparfejlesztése, az iparosok boldogulása érdekében magas állása és befolyásával annyit tesz, mennyit a jelen viszonyok közt csak megtenni lehet.

A Főispán ő méltósága elmondja, hogy Ő is munka embere, munkás. Csak is a szorgalmas munka az, a mi az élet fenntartás, boldogulás nélkülözhetetlen eszközeit biztosítja. A napról-napra fejlődő gyáripar, a verseny némi nyomást ad a kéziiparnak, de ezen keresztül kell menni, mint az más országokban is megtörtént. Deés város iparos polgársága iránt még a múlt időből nagy előszeretettel viseltetik s örvend hogy Deésvárosnak ily értelmes, jóra való s mindennek felett hazafias érzelmű polgársága van. Köszöni a megemlékezést.

Sajómagyaros, Árokajja, Somkerék, Magyardecse és Árpástó községek képviselőtestületei elhozták hódolatuknak alábbi kifejezését.

*„Méltóságos Báró főispán úr!  
Kegyes jó urunk!*

Alig egy évtized előtt mondotta Méltóságos báró úr, egyik felhívásában: „Leghatározottabb meggyőződése, hogy valódi haladás és felvirágzás egy nemzetnél, vagy országban csak ott lehet csupán, hol az egyesek nem várva mindent a kormánytól és nem keresve mindég abban támaszt, saját kezdeményezésük és társadalmi, társulási úton törekednek czélszerű és szükséges intézkedések, intézmények létre hozása által magukat úgy a szellemi haladás, mint az anyagi erősülés, vagyonosodás terén fölségnél, fejleszteni.“

Mondotta ezt Méltóságos báró főispán úr azon időben, midőn egyszersmind szomoruan bevallotta, hogy megyénk lakói nagyon is elhanyagolták mindazt, mit magán kezdeményezés útján, társadalmi úton létre hozni nemcsak hivatta, de hazafi kötelemünkkel fogva kötelezve is lettek volna.

Ezen intő s egyszersmind felhívó és bátorító szózatára sereglettek egybe sokan, kik a szózatot megérteni akarták, hogy kövessék az apostolokat azon mozgalom czéljaiban, mely részéről kitűzve volt.

A jelekből és következményekből ítélva sokan voltak és sokan lehettek, kik a jós ígét is feledve, kételkedtek azon, hogy megyénkben, hol annyi különböző elemek vannak, a haladásnak oltárát felépíteni lehessen.

El is vetették kishitűekként a szelet, hogy vihart arassanak, nem lépve túl számításaik a holnap határain.

Pedig ha eltekintünk azon erők felett, melyekkel a megye azon időben rendelkezhetett azon czél kivására, mit Méltóságos báró főispán úr ifjú korának virágzó hite felett, mint rózsza álom lebegett, hogy ihlesse a férfikar törekvéseit, nem borulhatott el reményünk, hogy czélt rövid időn mindenekben nem is érünk, de ahöz mind közelebb juthatunk.

És el is jött az idő, honnan megyénk valódi életét számíthatja, a midőn minden új lendületet nyert társadalmi társulás rendjén.

S ki volt az, ki polgári hűséggel, tántoríthatlan akarattal s aczélljellemmel vitta mint vezér minden irányban a nehéz tusákat, s a cselekvés erő csodás elragadtatásával bátorította a bátoratlanokat, hívóvé tette a tévhitűeket, aczélozta a gyengéket? Senki más, mint Méltóságos báró főispán úr, ki a kötelesség mély érzetében vezérelte megyénket valódi nemzeti irányban, a haladás töretlen útján, míg nem az ígért földének határáig érkezünk.

S ha egy pillantást vetünk a jelenbe s összehasonlítjuk azt a borongó multtal a nélkül, hogy a haladási kulturális tényeknek hosszas felsorolásával untatnánk, föllángol a lelkesület, mint egy fátyla, mely annál inkább gyúlong, minél inkább sujtatik, hogy bizonyossága legyen a jövőnek a felől, miként ama férfianak, kinek megyénkben mi szép, jó és nemes alkottatott, köszönhetjük, s kinek 10 éves áldásos vezérkedésének, jobban mondva működésének ünnepléséhez járunk, mert az értéket nem a kéz adja, s nem a mennyiség, hanem a kebel, mely nyujtja, s az, hogy mindene az áldozónak.

Igen! a lelkesülés egységes ünnepén, mely Méltóságos báró főispán úr kegyes urunk 10 éves sikerdús kormányzásának emlékére, diadalára egy akarattal rendeztetett, egyszerűségünk érzetében, keblünk igaz sugallatával járunk ezen sorainkkal a kegyes hazafi, az igazi fő úr színe eleibe, azon ima szerű óhajásunkkal:

Adjon Isten Méltóságos báró főispán urnak hosszú életet és erős akaratot megyénket tovább



s hosszan vezérelhetni, a lélek azon nagysága mellett, mely mindent meghódítani bír és tud.

Hodoló mély tisztelettel öröklünk Méltóságos b. főispán urnak.

Árokalja közönsége. 1885. május hó 10.

\*

„Méltóságos Bárá Főispán úr!

Mélyen tisztelt hazafi, kegyes urunk!

Élénk emlékezetünkben van még ma is azon momentum midőn Méltóságod ezelőtt 10 évvel mint megyénk kormányzója székfoglalása alkalmával hangzott a „Fiat justitia aut pereat cum erimire mundus.”

Azóta nehéz idők, a megpróbáltatásnak minden kísértésével repültek el fölöttünk, de méltóságod ama idézetével erőt ébresztett keblünkben, hogy el ne csüggedjünk, hanem mindennek felett forróbban szeressük hazánkat.

Sokszor voltunk tanui 10 év lefolyása alatt azon benső bizalomnak, mely sokszoros küzdelmek és a sors sujtólásai között Méltóságodat tántoríthatatlanul fenntartotta.

Tanui voltunk annyiszor miként tette Méltóságod minden lépését a társadalom újja alkotásában a legnemesb tények hosszu sorozatával diadalmenetté a hazafiúi elismerés lelkesedése, melyek hízegés nélkül mondván nemcsak megyénk, de hazánk bérczes részére korszakot alkotott s maradandó emlékként magaslik ki ugy külsőségekben valamint a szivekben is.

Mellőzzük részletezni Méltóságodnak a fényes magyarkorona s felséges Császári királyi Apostoli Uralkodónk, hazánk és nemzetünk tántoríthatlan hűségében kifejtett nagy érdemeit, mert azok ugy is nyilvánvalók és másként azokat részletesen ecsetelni gyengéknek érezzük magunkat.

Azonban azon örömet, melyet ünneppé szentel Méltóságod 10 éves sikeres kormányzási működése s megyénk bölcs s tapintatos vezetése, nem palástolhatjuk el annál kevésbé minél inkább érezzük azt, hogy Méltóságod kegyes urunknak ünnepeleése nemcsak a jelennek napsugaraiban zendül fel, hanem visszazárnyal oly multa, melyet teljes lelki nyugalommal nézhet a jövő elé, azon jövő elé, mely iránt közönségünk kicsinységének érzetében is minden elbizakodás nélkül a magyar államiság megszilárdulásában oly férfiak vezérlete mellett, kiket mindig hálással ünnepeltünk meg — joggal reménykedik.

Ezen szent meggyőződések vezérlik közönségünket, Méltóságodat kegyes urunkat diadala útján pillanatra megállítani s meghalgtatását kérni azon önzetlen hű óhajuknak, melynek egy szívvel lélekkel, ezen feliratunkban kifejezést adunk.

A mindenható tartsa Méltóságodat kegyes urunkat sokáig boldogan a haza s nemzetünk javára, előmenetelének előmozdítására, hogy lehessen őrző lelke azoknak, kikkel az ég megajándékozta, s kiket neveljen a haza hű fiainak, hű leányának, hogy a nemzet méltóbbjait s az által nagyjaivá avatassanak őseik erényeiben.

Hű ragaszkodásunk megingathatlan bizalmunk s nagy tiszteletünket kifejezve, hódolattal vagyunk.

Somkerék község közönsége.

Tisztelegtek végül, a megyei kórház tisztviselői, a megyebeli zsidóság küldöttsége Hirsch Adolf szószólása mellett, a Lapos vidéki bányászok, a szamosvölgyi vasút műhely és vonat mozgósítási osztály személyzete és Szász-czegő község.

Hosszas volna s lapunk tere sem engedi a tisztelgők nagy sora általel mondott tisztelet, szeretet, ragaszkodás, elismerés, hála és lelkesedéssel telt beszédek mind leírni. Mindenik önzetlen, összeinte kebelből jött s mindeik az ünnep nagy méltóságától áthatott szavakban nyert kifejezést. Még nehezebb volna gyors írói kéz hiányában az ünnepelt főispán által öröm és meghatottság közepett, tiszteletet ébresztő, szeretetre méltó, rokonszenves hangon mindenikre állás, foglalkozás és rangszerint találóan adott köszönő, elismerő, buzdító és lelkesítő választ papírra tenni, azért elnézést kérünk ugy ő méltósága, mint a tisztelgők részéről tudósításunk hiányos volta miatt. A tisztelgések délután 1 órától 4 óráig tartottak.

Népünnepe, fáklyás zene és bankett.

A délelőtti komoly munka után következett az ünnepély kedélyesebb része: a vasút hivatali kara által rendezett népünnepe, melyet megnyitott az alsó sétateren a népmulatság, hol is a vidékről és helyből begyűlt nép most a nagy nyárs alatt fölcsítozott tűz mellett a hagyományos „ökörsütés”-be lelte kedvét, majd annak pirítózott darabjait szeldelve, a csapra ütött boros hordó nedvével fogyasztá, a harsogó zene hangjánál széles kedvére mulatva. Ezek közepette a megérkezett főispánt harsány éljenek közt fogadák. Majd a hat ölös árbocra kúszás, rá a számárverseny, utánna a pozna-dobás mulattató jelenetei fokozák a tömeg derült kedvét. Ez alatt a felső sétaternek díszkapuk, vasúti jelvények, tarka lámpionok, kedélyes távirad s távcső és más mulattató szerekkel beruházott területén hullámozott a helybeli és vidéki elegáns

közönség, mi közben a főispán és kísérete a helybeli magyarajku izraelita hitközség virágzó népis-koláját látogatták meg. Ekkor már az alkony ölté fel fátyolát, mire a felső sétateren a felszálló lég-gömbök alatt megkezdődött a tündériesen kivilágított sétatér, felső fokán főként a rajgokkali szeszélyes tűzi játék, mely a késő estbe nyulva be, az egész város nagyszerűen lett kivilágítva. Ezek közt legimpozansabb volt a ref. templom körfala, hol a magas oszlopok közt felállított homlokzaton, a Bánffy-család ősi czimere alatti transparenten vöröss betűkkel a nagy költő sorai állottak:

Kit lelkesít nagy cél,  
Ki csak a honnak él,  
Ki oly sok jót teszen  
Áldott s boldog legyen.

melyet a körfalt építő consortium volt pénztárnoka: Voith Gergely áldozatkészsége emeltetett. És midőn a hídfőtől a tűzoltók zenekara indulója mellett a néptömeg a lobogó fáklyák sora közt a főtérre ért, az egész emelvény a görögtűz lángfényében a fél várost világítja meg, mely alatt a megyeház előtti tért és a piacot zsufozásig megtöltött tömeg közepette a hármóniás ének elzengetése után Bokros Lajos megyénk e lelkes fia a főispánt következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos Bárá főispán ur.

A történelem megtanított reá, hogy a nemzetek életében előforduló nagy eseményeket mindig megelőzik csendes, békés előmunkálatok: mert ki tagadná, hogy Plato, Sokrates, Diogenes, Aristoteles nem előharczossai voltak-e? a görög nagyságnak, szabadságnak, műveltségnek és művészetnek. Így látjuk ezt Rómában is, hol Julius Caesart megelőzték a Tacitusok, Cicerók, Horacok, Catok, Virgilek, Ovidok s annyi más jelesekkel együtt.

De ez nemcsak az ókorban volt így, hanem az 1789—93. francia nagy forradalmat és az arra következő Napoleoni eseményeket is megelőzték Diderot, Laplace, Tournot, Rousseau, Voltaire, Mirabeau és annyi más jeles encyclopedisták nem is említve a girondistákat, kik vértet áldozták a szabadság és meggyőződésök szent eszméjéért.

Mit mondjak az 1848. és az azt megelőző korszak eseményeiről és az abban tényező nagy férfiakról? nem említem tényeket, nem nevéket, hisz e tényekhez, e nevekhez mindnyájunkat egy szent emlék csatol, és Ők emlékeink ércztáblájába szívünk forró vérével vannak feledhetetlenül bevéve.

A magyar történelem lapjai nagy férfiakat tüntetnek fel, Atilla, Árpád, Hunyadi Mátyás mily nevek, mily emlékek, hol vagytok! hol vagytok ti hunnok isten ostarai, hol vagytok Árpád honalkotó magzatjai, hol Corvin Mátyás, hol te magyar dicsőség! Oda? oda? minden, szorul a szív, s csak egy gyenge remény élne még!!?

Oh nem, oh nem, mert mint Phönix hamvaiból támad fel nemzetünk a leigázás porából,

Nekünk már többé nem a harczenes karddal a kézben, hanem tollal, az eke fényes vasával, a gőz hódító erejével kell szabadságunk, önállóságunkért a műveltség és realis munka fegyverével küzdeni.

S ki az, ki ezen harczenában az első elseje, a jók java, nem más mint Méltóságod és ezt tizedi főispánsága alatt fáradhatlan munkássága, törhetlen erélye által bizonyítja be, mert ezen tiz év lefolyta alatt megyéje kulturális mint közgazdasági terén oly alapot tett le, betetőzvé azt a népevelés terén tett munkájával, melyen a magyar állam törhetlen egysége és nemzetünk nagyságának jövője nyugszik. S ezzel kiérdemelte a halhatatlanság jelképét a hervadhatatlan babért. Legyen Méltóságod meggyőződve, hogy századok múlva is örökbecsű érdemeinek elismerésével fogják nevét említeni.

Most már fogadja Mlgod főispánságának ezen tiz éves jubileuma alkalmával úgy az én, mint a tisztelgő közönségnek azon szívből jövő óhaját: hogy a közügyekben való ötven éves szolgálatának jubelliumát is jó erőben épségben érje meg!“ (Egetrázó eljenzés.)

Ezen lelkes beszédre a főispán még mind zengzetes s megem tört hangon gyakori éljenekkel megszakitva hatással válaszolt. Erre fölhangzott a harsány éljenzés, mely után a népes vacsora vette kezdetét. Hol a megye főispánja az uralkodó házra, Molnár Antal a főispánra, Lészai László Tisza Kálmánra emelt poharat. Továbbá fel lett köszöntve gr. Kornis Viktor, a t. sz. elnök Balázs Máté, a szamosvölgyivasut igazgatója Péterfi Zsigmond s több mások. A kedélyesen hangolt társaság, daczára hogy a három forintos teríték mellett még a gyenge étkek is fogyatékosan valának, csaknem a hajnali órákig igen derült hangulatban volt együtt.

## TÁVIRATI ÜDVÖZLETEK.

Az ünnepély folyama alatt az ország különböző részeiből a távirat útján üdvözlöleteknek egész halmaza érkezett, melyekből lapunk szűk keretében is sietünk a következőket közrehozni.

**Budapestről. 18420. Eln. szám. Br. Bánffy Dezső főispánnak. Ő császári és apostoli királyi felsége folyó, hó 9-én**

**kelt legfelsőbb elhatározásával Méltóságodnak, jubileuma alkalmából hű és buzgó szolgálatai elismerésül a „a Lipót-rend” lovagkeresztjét méltóztatott legkegyelmesebben adományozni, örömemre szolgál ezen királyi kegyelmi tényről méltóságodat értesíteni.**

Tisza.

**Kolozsvár..** Örömmel, szívből üdvözlök sok tevékenységgel eltöltött tiz évi főispánságod napját. Szerető anyád

Anikó.

**Budapestről. 1836. Eln. Sz. A mai nap alkalmából Méltóságodat őszintén üdvözlök és sok jót kíván.**

Tisza Kálmán.

**Besztercze.** Szolnok-Doboka testvér megye jubillaris örömnepén a főispáni kormányterület második fele: Besztercze-Naszódmegyének tisztikara jogosan osztozik és büszkén nyilváníti hódolatteljes tiszteletét a nagy férfu iránt, kit szintén magáénak mondhatni szerencsés. Lánai alispán.

**Beszterczéről.** Szerencsét és boldogságot kíván a nagyabecsült Bárb Bánffy Dezső főispánnak.

Pellion Márton, polgármester.

**Budapestről.** Sikerdús pályád tizedik fordulóján fogadd üdvözlötem a multért, s szerencse kívánataimat a jövőre.

Bánffy Gyurka.

**Budapest, országház.** Megyénk megelégedése, fölvirágzása és szeretete legyen tiz éves főispánságod legszebb jutalma és a jövőnek legbiztosabb alapja.

Gr. Teleki Domokos.

**Beszterczéről.** Mai ünnepély alkalmával mély tisztelet és örömeinek kifejezését adja: a beszterczei kir. építészeti hivatal tisztikara.

**Beszterczéről.** A nemes szomszéd vármegyében lelkesen lefolyó mai ünnepély magasztosságától a naszód-beszterczei honvéd zászlóalj velem együtt szintén áthatva lévén, fogadja kérem Méltóságod tiszteletteljes, hazafias és szívből jövő üdvözlöleteinket, a mindenható tartsa Méltóságodat szeretett hazánk s királyunk javára sokáig. Éljen!

Hassay, őrnagy.

**Beszterczéről.** Tiz évi főispáni jubileumához fogadja Méltóságod hódoló teljes üdvözlöleteinket.

Gerberty, távirad főnök.

**Kolozsvárról.** Méltóságod érdemekben gazdag közszolgálatának mai örömnepén lélekben jelen vagyok s részt veszek én is, fogadja szívesen Méltóságod tiszteletteljes üdvözlöletemet és szerenosekiválatomat. Engedje az ég, hogy kiváló talentumait és nemes buzgalmaikat, mint eddig, annyi sikertől koszoruzottan szentelhesse ezután is, évek hosszu sorain át javára, a köznek, a hazának excelsior.

Szász Domokos, ref. h. püspök.

**Beszterczéről.** A polgári erények legszebb jutalma, a jól teljesített kötelesség érzetén kívül a közelismerés által a mai nap nyújtott babér koszoru, melyhez a beszterczei magyar casinó egylet egy halvány ágacskaival meghozza a hála és tisztelet őszinte adóját. Élvezze Méltóságod számos éveken keresztül önfeláldozó munkásságának örömet közhazánk felvirulásában és családjá boldogságában és tartsa ezutánra is egyletünket védszárnyai oltalma alatt, hogy hivatásának megfelelhessen. Dr. Binder Vilmos, alelnök. Bodó Sándor, titkár.

És még számos távirat érkezett testületek és egyesektől az ország közeli és távoli részeiből.

És már ezek után megemlithetnők a hazafias érdem elismerésének azon ártatlan nyilatkozatait, melyek felengtek az izraelita hitközség növendékeinek hazafias dalaiban, melyeknek megható jelvényei voltak azon virágcsokrok, melyekkel a népmulatságon megjelent főispánt ártatlan növendék-leánykák tisztelék meg. S itt kell megemlitenünk a helybeli szövögyár munkás-nőinek a telep előtti díszkapunál saját kezűleg himzett művirágok csokrával adott kifejezését hálás tisztelőknek.

És ha időnk és terünk engedné az összeinte tisztelet és hódolatnak, több érdekes kisebb és nagyobb nyilatkozatait böngészhetnők egybe, de igénytelen lapunk is számít egy kis térre, midőn rendkívüli számában siet a lefolyt ünnepélyességek nagyobb és kisebb, fényesebb és egyszerűbb részleteit egy koszoruba fűzni; s maga e sajtó is érez hidegségében mintegy hódol megteremtőjének s az, legyen az érdem nagy dícsoskorujának egy szerény nefelejtse, ez pedig egy gyenge hangja azon közóhajtás általános felhangzásának, hogy: Bárá Bánffy Dezső sokáig éljen!!!

Felelős szerkesztő és kiadó: KOVÁCS SAMU.